

Les larves del saltiró de la colza

gen. 27, 2021 |

El saltiró de la colza pot tornar a ser una amenaça pel cultiu durant l'hivern. El cicle biològic de la plaga no s'atura i les larves poden provocar danys irreversibles durant l'estadi de roseta. El risc de patir aquests danys depèn de la pressió de les larves i de la dinàmica de creixement de la colza.

Descripció de les larves

Les larves del saltiró gran de la colza (*Psylliodes chrysocephala*) mesuren entre 1,5 i 8 mm. Són de color blanc i presenten un cap negre ben desenvolupat. Tenen 3 parells de potes a la part anterior, una placa de color marró a la part posterior del cos i plaques pigmentades a l'esquena (Fotografia 1). Les potes i les plaques pigmentades és el que permet distingir-les amb facilitat de les larves del corc de la tija, que són larves àpodes i completament blanques.

Fotografia 1. Larva de saltiró observada durant els seguiments de parcel·les la campanya 2020-2021.

L'eclosió dels ous i l'activitat de les larves s'inhibeix per sota dels 3°C. Els anys amb hiverns més freds poden frenar l'evolució del cicle biològic de la plaga i el risc de patir danys es pot veure reduït.

Simptomatologia dels danys

Els danys provocats per les larves del saltiró es poden observar amb facilitat als pecíols de les fulles, principalment a la base, en forma de petites perforacions (Fotografia 2). Si s'obren aquests pecíols queden al descobert les galeries que hi fan les larves (Fotografia 3). Quan la pressió és molt forta i persisteix, poden arribar a fer perforacions que arriben fins al cor de la roseta o a les tiges joves, provocant una alteració del creixement de la planta o la destrucció del brot terminal.

Fotografia 2. Danys provocats per les larves del saltiró de la colza.

Fotografia 3. Galeria feta per una larva de saltiró de la colza a l'interior d'un pecíol

Avaluació del risc de patir danys

El moment més crític és quan el cultiu es troba a l'estadi de 5 fulles, quan la colza està vegetant i abans d'iniciar el període reproductiu en què es comença a allargar la tija principal. Aquest seria el moment òptim per fer una valoració del risc de patir danys per les larves del saltiró. Per avaluar aquest risc s'han de tenir en compte dos factors: la pressió de les larves i l'estat agronòmic del cultiu.

Es considera que la pressió de la plaga és forta quan es supera el llindar de les 5 larves per planta. Quan es compten entre 2 i 3 larves per planta es considera una pressió mitjana, i per sota d'aquest llindar ens trobaríem en una situació de baix risc. L'estat agronòmic del cultiu es pot valorar mitjançant controls de biomassa durant els mesos d'hivern. Una colza que presenti una biomassa per sota de 1 kg de matèria verda/m² (Fotografia 4) es considera que es troba en una situació de risc agronòmic alt. Si la biomassa oscil·la entre 1 i 1,5 kg de matèria verda

/m² (Fotografia 5) es consideraria una situació de risc agronòmic mitjà, i per sobre d'aquests valors de biomassa no es considera que el cultiu estigui en situació de risc.

Fotografia 4. Colza amb una biomassa per sota de 1 kg de matèria verda/m².

Fotografia 5. Colza amb una biomassa per sobre de 2 kg de matèria verda/m².

Tenint en compte aquests dos paràmetres es pot determinar que una **situació d'alt risc** es donaria quan s'observen **més de 5 larves per planta i una biomassa per sota de 1,5 kg de matèria verda/m²**. Es poden considerar situacions de risc mitjà quan s'observen més de 5 larves per planta independentment de la biomassa del cultiu, o també quan s'observen de 2 a 3 larves per planta i una biomassa per sota de 1 kg de matèria verda/m²

Control de la plaga

En situacions d'alt risc es pot plantejar fer un tractament insecticida. Aquest tractament es pot fer amb un **piretroide** que estigui autoritzat per tractar el saltiró en el cultiu de la colza.

Poden ser productes que portin algunes de les següents matèria actives: deltametrin 2,5% (productes com DECIS EVO, POLECI o SUPER DELTA); lambda cialotrin 10% (productes com KARATE ZEON o KARIS 10 CS); cipermetrina 10% (productes com SHERPA 100 EC, CYPERLAN 10 EC, KONTAR, SELENE, CEKUMETRIN 10 EC o RALBIO 10).

En aplicacions fetes durant el mes de gener en diverses parcel·les del sud-oest de França que

estaven molt afectades per larves (una mitjana de 27 larves per planta), s'ha observat una eficàcia mitjana d'aquests insecticides del 50% (Terres Inovia).

Fons Europeu Agrícola de
Desenvolupament Rural:
Europa inverteix en les zones rurals

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Agricultura,
Ramaderia, Pesca i Alimentació**

Part de la informació s'ha obtingut en el marc del Grup operatiu 'Foment de la producció d'ordi, blat de moro, userda i oleaginoses en producció ecològica per a l'alimentació dels animals'. Projecte pilot innovadors de l'Associació Europea per a la Innovació (AEI) en matèria de productivitat i sostenibilitat agrícoles.

AUTORS

JOAN SERRA

IRTA Programa de Cultius Extensius
Sostenibles (Mas Badia)

ROSER SAYERAS

IRTA Programa de Cultius Extensius
Sostenibles (Mas Badia)

JOAN FAÑÉ

IRTA Programa de Cultius Extensius
Sostenibles (Mas Badia)

EDUARD GONZALO

IRTA Programa de Cultius Extensius
Sostenibles (Mas Badia)